

og det andet ikke. Hvis der virkelig var denne store Trang ude i Landkommunerne, som de Herrer fra Kjøbenhavn mene, at der er, havde Kommunerne, forekommer det mig, i deres Magt virkelig at etablere en saadan Skolebespisning og vilde rimeligvis kunne faa Amsraadets Samtykke dertil, men med den Virkning, at man lægger Ansvarret over paa Forældrene ved at betragte det som Fattighjælp, der ydes dem. Man har taget dette Ansvar bort fra Forældrene ved dette Lovforslag, og det er det, som jeg stadig anker over.

J. Pedersen: Jeg har nogle Bemærkninger at gøre til adskillige ærede Talere, men af Hensyn til den fremrykkede Tid skal jeg fatte mig meget kort. — Det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) forekom mig i Dag ikke at være i Besiddelse af den Opfattelsesevne, som han sædvanlig viser. Jeg vilde dog ellers mene, at selv om det ærede Medlem ikke billigede den Anskuelse, jeg gjorde gældende, at det vilde være urigtigt stadig i Lovgivningen at arbejde paa at komme bort fra det private Initiativ ved mere og mere at lægge alting over paa det offentlige, maatte han dog kunne forstaa denne Anskuelse. — Til det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Oct. Hansen) skal jeg sige, at jeg har i Dag ikke med en Stavelse berørt det, som han kaldte min Specialitet, nemlig Tilskuddet til de private Skoler, og naar jeg tidligere har kaldt denne „Specialitet“ frem, har jeg aldrig forlangt mere paa dette Omraade, end at de Forældre, som selv sørge for deres Børns Undervisning, fik nogen Moderation i Betalingen til den offentlige Skole, eller med andre Ord: at de ikke kom til helt ud at betale dobbelt, og jeg kan ikke skønne, at det egentlig kan stride mod almindelige Retfærdighedsgrundsætninger. Saa vel det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds, som det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds havde hørt, at jeg havde Betæneligheder ved denne Sag lige over for Grundlovens § 85, men det er en Misforstaaelse. Jeg har ikke nogen Betænelighed derved, at Rigsdagen beslutter at gøre mere, end Grundlovens § 85 paa-lægger. Men hvad jeg har gjort gældende er, at det Krav, som uformuende Forældre have paa at faa deres Børn gratis underviste efter Grundlovens § 85, vanskelig vil kunne udstrækkes til, at de ogsaa have Krav paa at faa dem gratis bispiste. At man kan gøre det alligevel, naar Rigsdag og Regering ere enige derom, har jeg selvfølgelig aldrig tvivlet om.

Til den ærede Minister skal jeg sige, at det har dog lidt mere at betyde med den Henvendelse til Amsraadet end et 4 eller 8 Øres Frimærke. Amsraadet holder jo Møder med store Mellemrum, og det er meget sandsynligt, at Trangen til at bispise sultne Skolebørn kunde komme paa et Tidspunkt om Vinteren, der laa temmelig langt fra Amtraadsmødet, og saa vilde altsaa Sogneraadet være afskaaret fra at yde nogen Støtte i dette Øjemed, før det Tidspunkt kom, da det kunde indhente en saadan Tilladelse. Dersom man nu var enig med mig i, som den ærede Minister synes at være, at Amsraadet aldrig siger nej, hvorfor saa opretholde en Forespørgsel, om hvis Resultat man forud er paa det rene?

Endelig skal jeg sige til det ærede 7de Medlem for 1ste Kr. (Mundberg), som vilde have mig til at føre Ordet for Agrarerne, at vi ere jo alle Agrarer for Vorherre, og jeg staar dem ogsaa nær, men jeg tror ikke, at Agrarerne selv ville anerkende mig som speciel Ordfører for deres Sag. Jeg skal imidlertid sige paa Agrarernes Vegne — det tror jeg, jeg kan gøre med Rette — at dersom de kunde blive ligesaa godt stillede over for Statskassen i det hele, som den Klasse Medborgere, det ærede Medlem hører til, nemlig Fabrikarternes Klasse, dersom de kunde blive ligesaa godt stillede over for Statskassen som disse Medborgere, tror jeg, at det Skrig, som det ærede Medlem stadig hører fra Agrarernes Side med Hensyn til Tilskud baade hist og her, vilde forstumme.

Madsen-Mygdal: Jeg ønsker blot at gøre et Par korte Bemærkninger til det ærede 5te Medlem for 7de Kreds (Rottbøll), der vel meget, forekommer det mig, tog mig til Indtægt, da han sidst havde Ordet. Han vilde nemlig gerne give det Udseende af, at vi to vare grundenige om, at der ingen som helst Trang var i Landkommunerne til et Forslag som det nærværende, men det er en Misforstaaelse af det ærede Medlem, thi jeg har tværtimod gjort gældende, at, ihvorvel jeg ikke kunde tænke mig, at der i min Egn var videre Trang, saa er ifølge de foreliggende Oplysninger Skolebespisning etableret ad privat Vej i 33 af Landets Købstæder, og der kunde jo være Trang i mangfoldige andre Købstæder, og endvidere kunde der jo være Trang i købstadlignende Landkommuner. Jeg har altsaa netop hævdet, at der var Trang til Lovforslaget, hvad Erfaringen og foreliggende Kendsgerninger vise, og der-